

val v svojih mlajših letih zoper silnega Napoleona I. ter kot pešec prehodil mnogo sveta, velik del Rusije, Nemčije, Francije in nekoliko Italije. Sedaj imamo še samo enega njegovih vrstnikov in soborilcev, ki pa mnogo časa že ne more več iz postalje. — Isti den je tudi umrl 73letni vitez plem. G. Götmann, ki je več let na zanečkem gradu živel v pokoju. Pogrebni sprevod se je 17. febr. sijajno vršil. V lepi, prekrasno z cveticami in lavorjevimi veneci nakinčani rakvi (trugi) so ga sprevaljali od grada do cerkve. Dva strežnika sta nosila na blazinicah eden meč in zeleno čelado v znamenje, da je polkovnik ali obrist, drugi pa več svetinj znamenja njegovih zaslug in junaške hrabrosti. Po opravi v cerkvi so ga zopet vzdignili na voz, ki ga je odpeljal v Celje na železnico, da ga spravijo v Prago, kder bo pri rajnikih svoje rodbine počival do sodnega dne. Ljudje pravijo, da je polkovnik Götmann do ubogih bil jako usmiljen in radodaren. Bog mu stotero povrni!

**Iz Vranskega.** Okoličani nismo nič zadovoljni s tem, da smo s tržani v eno srenjo sphani, kder ti z nami delajo, kar hočejo. Ako prinese kmet iz okolice kaj v trg na prodajo, hitro pristopi berič in tirja vžitnino; kedar vojaki pridejo, jih tržanski uradnik in „kvartirmeister“ brž tudi okoličanom pošlje, plačilo za vojake odmenjeno pa za trg zaračuni, kako, tega ne vemo. Za slabo ponočno svečavo v trgu in za čuvaja dolagamo okoličani po 130 fl. na leto. Kakovi basek imamo od tega? Ali je nam treba svečave in čuvaja v trgu? To so sami taki stroški, od katerih imajo le tržani korist; pravično bi torej bilo, da bi jih tudi oni sami plačevali. Pri volitvah v srenjski zastop ne jemljejo tržani nobenega ozira na okoličane; vse odbornike izbirajo iz sebe; zato okoličani nimamo nobenega zaupanja v ta zastop in želimo, da nas spustijo prej kakor slej iz srenjske zveze z trgom!

**Od sv. Janža na dravskem polju.** V štev. 6. „Slov. Gosp.“ smo čitali, kako so v starški vesi 20letnega mladenčca obleke oropali, kar se naj po sledečem pojasni! Omenjeni fant je 21. januarja enemu tukajšnjih fantov prav po tolovajski z kolom na stezi čakajoč „burmus“ po sili vzel. Nekoliko potem je nekega špeharja, ki je v Staršah prešiče kupoval, po vesi spremljal. Slučajno pride tako v hišo, kder so vsi 4 fanti imeli lepe „burmuse“ in kojih najmlajšemu je prej „burmus“ na stezi vzel. Ti spoznajo brž posilneža, ga zgrabijo in zahtevajo, da „burmus“ plača ali kaj zastavi, dokler ga ne prinese nazaj. Ne imajoč denarjev je moral svojo zgornjo obleko zastaviti in eden omenjenih fantov mu je svoj delavniški obleč posodil za ta čas, dokler oropanega „burmusa“ ni prinesel nazaj. Da pa vse to nekako po turškem in čerkeskem diši, to je žalibože istina!

**Iz Koroškega.** (Razne novosti.) V Celovcu še vedno držijo nazaj vjete Srbe in jih baje

ne bodo spustili pred končno rešitvijo turških homatij. Čudno se pa avstrijskim Slavjanom vendar mora zdeti, da se z Turki bolje ravna, ker so vse turške jetnike poslali domu na Turško. — Koroška kmetijska družba je 23. febr. imela slabo obiskovani občni zbor. Pri tem zboru je nemška večina sklenola ustaviti slovensko prilogo družbenega lista: „Kmetijski list“. Pravili so, da tega niso storili iz mrženja do Slovencev, ampak zaradi pomanjkanja denarjev. Sicer pa za listom ni treba koroškim Slovincem veliko solz prelivati; ni bilo kaj posebno prida v njem, pač pa bo treba, da si omislijo na Koroškem list, ki bo Novicam ali pa „Slov. Gospodarju“ podoben!

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Dolgo so se naši ustavovni ministri pogovarjali in prepirali z ogerskimi; svet si je lahko mislil, kako strašno se gospodje pulijo, toda naposled so se lepo porazumili; Magjari so zvečinom zmagali. Čeravno za skupne državne potrebe plačujejo samo 30%, mi pa 70% dobijo vendar od avstrijske banke 50 milijonov goldinarjev srebra v Pešt; avstrijsko-ogerski bankovci dobijo nemške in magjarske napise; sploh nagodba z Ogersko je na 10 let gotova, če dunajski in budim-peštanski državni zbor dogovorom ministrov pritrdita. To je sedaj celo mogoče, a gotovo še ni, ker nahaja se mnogo poslancev pri nas in na Ogerskem, ki z dogovori ministrov niso zadovoljni. — Graška „Tagespost“ je v svet zatrobila, da je finančni minister od tistih 80 milijonov, zaradi katerih je lani „Slov. Gosp.“ od slavnega c. k. glavarstva v Mariboru konfisciran bil, ker je o njih nekaj črnil, posodil 1,200.000 fl. Duks-boden-baškeje železnici. Tako ali! — Kranjski nemčurji razsajajo zgoli same jeze in tožijo, da vlada nemštvo na Kranjskem premalo podpira; to jim bo pač malokdo veroval, posebno če pomisli, da morajo slovenski profesorji Glaser in Šuklje iti na Nemško, in narediti prostor Nemcem. — V Gorici je vlada potrdila novega mestnega župana Deperis-a, ki je vodja Avstriji gotovo ne preveč udanih Lahonov. — V Dalmaciji se vozi čedalje več živeža in streliva za vojake. — V državnem zboru je 61 liberalnih poslancev, med njimi mariborski Duhač in Seidl, celjski Foregger, koroški Petritsch, vložilo predlog, naj se delegacije odpravijo, t. j. naj se edino skupno zborovanje vseh avstrijskih dežel zatare in cesarstvo še bolj na dvoje razkolje. Avstrijski domoljubi takemu nasvetu pritrditi ne moremo. — Magjarski minister Szell je na Dunaju vlovil nekaj milijonov na posodo, z katerimi se upa do aprila shajati. Kaj pa potem?

**Vnanje države.** Nemški cesar, stari Viljelm, je sklical nemški državni zbor v Berlin, katero mesto je ravno sedaj doseglo število 1 milijon prebivalcev. Cesar je v nagovoru do poslancev povdral svojo miruljbnost, do katere pa ima

svet malo zaupanja, ker je že večkrat prav zavratno začel krvave vojske; tudi sedaj pomnožuje število vojakov na francoski meji. Na dalje preganja katoliške duhovnike in zveste katoličane neprenehoma hudo in neusmiljeno; te dni so zaprli mešnika, ker nekemu pri spovedi ni dal odveze. — Švicarska slovi zaradi lepih krajev in na tisoče potnikov bogati vsako leto deželo. Zadnji čas so pa Švicarji začeli katoličane preganjati; iztirali to vse redovnike in mešnike; vsled tega so katoliški listi začeli svariti potnike, naj ne zahajajo v Švicarsko; nasledki se že kažejo, veliko 100 krčem je prišlo na kant! — Na Francoskem je veliko nevernih ljudi pa zraven jih tudi veliko iskrenih vernikov; to se kaže posebno pri skrbi za krščansko izrejo mladine ne samo v ljudskih, ampak tudi v višjih šolah. Sedaj pobirajo denarje za 3 katoliška vsučilišča v Parizu, Lionu in Tolovsu; za prvo imajo nabranih že 200.000, za drugo  $\frac{1}{2}$  milijona in za tretje 175.000 frankov. — Angleži še ne vedó, ali bi Turka branili ali ne zoper Ruse. — V severni Ameriki bodo pri volitvi novega predsednika bržčas zmagali republikanci. — V Mehiki je novi predsednik republike general Diaz. — Brazilski cesar in cesarica se mudita sedaj pri sv. Očetu v Rimu.

**Turške homatije.** Dnes 1. marca je doteklo premirje med Srbi, Črnogorci in Turki; vendar ni sklenjen mir pa tudi vojska se ne začne vsaj do 15. marca ne, če je res, kar najnovejša poročila pravijo. Svet sicer mnogo govori o miru, a bržčas smo blizu pred strašnim klanjem. Avstrija baje išče 500 milijonov goldinarjev na posodo dobiti, vojne priprave se delajo povsod. Srbska skupština hoče boj zopet začeti, ako ga tudi Rusi začno. Črnogorci so odbili ponudbe Turkov; Miriditi se orožajo, takisto tudi Grki. Turki dovažajo puške in patrone celó iz Amerike ter prosijo posebno Angleže na pomoč, ki zopet skušajo zoper Ruse postaviti Avstrijo in Francosko v ohrambo turškemu cesarstvu. Med tem pa Rusi zbirajo čedalje več vojske na turški meji; čez Prut je že naredili 7 mostov, in 80.000 Rusov se je na tihem pomeknolo celó blizu meje; rumunske železnice imajo pripravljene biti vsaki trenutek za prevajanje vojne čez Jaš, Galac, Bukarešt in Džurdževo na Donavi. Rumunska vlada je nakupila v Peštu in v Pragi veliko živeža, ki mora do 15. marca že postavljen biti v Bukarešt; to so prvi bliski, kateri naznanjajo bližajočo se nevihto!

## Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

XII. Potovanje od Ljubna v Ročico po sami ravnini je kaj prijetno. Dolina se razteza čedalje bolj, polje nam kaže rodovitne njive, griče na straneh pokriva tu pa tam vinska trta. Ročica, malo vstran ceste, je prijazen in snažen trg, če-

ravno po številu hiš nihče nebi mislil na trg. K tej časti sta rojstnemu selu pripomogla dva brata tukajšnje rodovine Taučerjeve, katerih eden je bil ljubljanski škof, drugi pa polkovnik ali obrist. V rodbinskem grbu imajo Taučerji podobo še sedaj pred bramom stoječega drevesa. Po kosilu pri gostoljubnem župniku č. g. And. Jug-a, smo se peljali v Nazaret. Bela cerkva z dvema svetlima zvonikoma in precej velikim samostanom čč. očetov franciskanov je divno in čarobno lepo na hrib postavljena, kakor da bi jo bile same vile pozračne tje položile. Potnika miče in vabi in kliče na hrib, da ne more mimo. Cerkev je kaj ljubo in nježno okinčana, vse kaže na skrbne in pobožne roke, ki tu za čast božjo skrbijo. Stara cerkvena, katerej je sedanja velika hiša božja prizidana, še stoji. Pod Nazaretom so razvaline grada Vrbovca, ki je sedaj z vsem posestvom vred lastnina ljubljanskih škofov. Vredne, da se pogledajo, so velike žage. Postavljene so jako umetno in svojemu namenu primerno.

Proti večeru smo prišli v Mozirje. Trg ima lepo lego, je ličen in snažen; da je tudi vrlo naroden, to so nam kazali slovenski napisi nad prodajalnicami. Na veliko jezo vsem nemškutarskim kozlom slovi lepa savinjska dolina kot dobro narodna, jeni prebivalci so svoje narodnosti zavedeni Slovenci, to pa ne samo po vaseh, ampak celó po trgih, kar žalibog po drugod ni tako. Drugi naši trgi se še šopirijo in hvalijo z narod slovenski izdajalno nemškutarijo. Jihova po nemčurškem jeziku in pisavi sicer grdo pokvarjena imena kažejo na slovensko kri, ali Slovenci niso več, pa tudi Nemci niso pravi, čeravno se med nje štejejo in urivajo. Taki ljudje so med narodom to, kar je med živalstvom netopir ali pirožlek, ni prav miš pa ne tič, ampak — netopir; niso prav Nemci pa ne Slovenci, ampak — nemčurji. Kot mladi dijaki smo radi prepevali: „Erjav kakti Judež bodi, — Naj ga pes za plotom jé, — Med Slovence naj ne hodi, — Kdor je prav Slovenec ne.“ — In res gršega človeka slovenska zemlja ne nosi, kakor je izdajica naroda, ki se svoje slovenske matere sramuje ali jo celo zaničuje.

Ker se „Slov. Gosp.“ mnogo peča z gospodarstvom, mu hočem tukaj resnično prigodbo zapisati, ki se je dogodila v Mozirju nekoliko pred mojim prihodom. Nekemu tržanu je krava zbolela, postala je vsa medla in suha, vračilo ni pomagalo nobeno. Sedaj nasvetuje nekdo, naj se kravi vlije kuhanega vina. Posestnik uboga, vlije na večer kravi precejšnji „porcijon“ kuhanega vina, ali drugo jutro je bila goved mrtva in trda. Res smešno je, kar nespamet vse počinja. Še jedno hočem tukaj zapisati, za katero sem tudi v Mozirju izvedel. Živel je nekda v okolici previden in moder oče, ki je imel sina dijaka. V jesen, preden je sina v Celje odposlal, je šel z njim v neko štacuno v Mozirju, da bi mu kupil blaga za novo suknjo. Štacunar položi na mizo balo za balo vsakovrst-